

ZOË AGASI &
OLIVIER VAN HERCK

OP EIGEN KRACHT

Over de comfortzone verlaten
op weg naar het onbekende

Inhoud

Woord vooraf 7

Proloog 8

DEEL 1

Hoe het begon 10

Nederland en België

DEEL 2

Start van het onbekende avontuur 23

Van Amsterdam naar Spanje

DEEL 3

Over de Atlantische Oceaan 49

Van Spanje naar Brazilië

DEEL 4

Naar het einde van de wereld 103

Van Brazilië naar Ushuaia

DEEL 5

Over de rug van de Andes 151

Van Ushuaia naar Colombia

DEEL 6

Op eigen kracht door Noord-Amerika 199

Van Mexico naar Canada

DEEL 7

Skate Tracks 289

Van Nederland naar Zweden

Epiloog 312

Dankwoord 315

Omtrek
van de aarde
40.070 km

Afstand
op eigen kracht
40.959 km

27.959

KILOMETERS
OP DE FIETS

6.289

KILOMETERS
MET DE ZEILBOOT

1.309

KILOMETERS
TE VOET

1.161

KILOMETERS
IN DE KANO

6.289

KILOMETERS
OP SKI'S

1.309

KILOMETERS
OP SKATES

Woord vooraf

Wij hebben samen een reis gemaakt. Een onmogelijke reis, bijna lachwekkend dwaas. Een reis met de fiets, de kano, te voet, op ski's, op skates en al zeilend over de Atlantische Oceaan. Langzaam, gezond en duurzaam. Een reis van vier jaar, van 40.959 kilometer, meer dan de lengte van de evenaar. Een reis op eigen kracht.

Niets van dit alles was uitgedacht. We hadden geen ervaring, geen plan en geen tijdslot. We wisten niet eens dat we op de fiets zouden gaan. We deden wat op ons pad kwam. Geen dag hielden wij voor mogelijk wat we uiteindelijk zouden doen.

Ontdek hoe onze dwaze reis tot stand kwam, wat we onderweg leerden, wat we gaven en wat we terugkregen. We nemen je mee in zeven delen die chronologisch ons verhaal volgen. Ieder deel bestaat uit verschillende korte hoofdstukken die gebeurtenissen, verhalen en ontmoetingen vertellen.

De rode draad is ons verhaal en dat vullen we aan met levenslessen die we geleerd hebben, portretten van bijzondere mensen, persoonlijke tips en antwoorden op praktische vragen. Zoals je zult zien, beginnen de meeste van onze hoofdstukken met een vraag. Dit zijn de vragen die mensen onderweg stelden. Het antwoord is het verhaal.

Laat je net als wij verrassen door de gekke wendingen die onze reis kreeg. We wensen jou veel inspiratie en bovenal veel leesplezier toe!

Proloog

De avond die onze reis veranderde

Het kleine grasperkje tegenover een kerkje in Portugal lijkt ideaal voor de tent. Er staan een paar mensen bij de kerk die net de auto willen instappen. 'Is de pastoor hier?' probeert Zoë in het Spaans, waarop een oude man naar voren stapt. We spreken geen Portugees en kunnen niet goed uitleggen wat we zoeken. Met gebarentaal proberen we duidelijk te maken dat we onze tent graag onder de boom zetten. Gelukkig spreken onze volgepakte fietsen boekdelen. Twee andere mensen uit het groepje sluiten zich aan bij het gesprek.

'In de tent is het veel te koud. Ze kunnen in de kerk slapen,' lijkt de pastoor te zeggen en hij neemt ons mee naar de kerk. 'Er zijn elektriciteit en water. Dit is veel beter dan buiten,' zegt hij door alles aan te wijzen en de kraan open te draaien. Voor ons is deze upgrade bijna een luxehotel.

'Perfect voor ons. Hier slapen we goed,' reageert Olivier met veel dankbare gebaren.

'Het is toch koud hier. Werkt de verwarming niet?' vraagt de moeder van het gezin dat nog steeds meeloopt. Ze discussiëren, maar we begrijpen geen woord van het snelle Portugees.

Plots begint de dochter in vloeiend Engels: 'Mijn moeder nodigt jullie uit bij ons thuis.' Door haar verlegenheid durfde ze net niet in het Engels te praten.

We fietsen achter de auto aan, vol adrenaline. 'We zijn gewoon uitgenodigd bij mensen thuis,' zegt Zoë met een glimlach van oor tot oor. Van een grasperkje zijn we op weg naar het huis van een onbekende familie. De fietsen verdwijnen in de garage en we stapten een keurig Portugees huis binnen. In de gezellige woonkamer staan een tv, een grote bank en een kerstboom. Het zou zo Nederland kunnen zijn. We moeten aan de keukentafel zitten en krijgen

onmiddellijk boterhammen en soep onder onze neus. De dochter, Ana, kletst erop los en ook de zoon, Tiago, schuift aan. Beiden spreken vloeiend Engels en we praten met elkaar alsof het onze beste vrienden zijn. Vader en moeder glunderen van geluk. Zij verstaan er geen woord van, maar zien het resultaat van jarenlange, peperdure privélessen Engels.

Het ene na het andere gerecht verschijnt op tafel en moeder zorgt ervoor dat we niets tekortkomen. Ana vertaalt alles wat we zeggen en ze vragen ons het hemd van het lijf. 's Avonds kijken we met z'n allen naar *The Voice Portugal* en maken met heel de familie een foto bij de kerstboom. Die komt tussen de familiefoto's naast de tv, vertellen ze. Ana laat onze kamer zien.

'Maar dit is de kamer van je ouders. Dat kan niet, hoor! We hebben matjes en slapen op de grond,' zegt Zoë verbijsterd.

'Dat accepteert mijn moeder nooit, dus kruip maar snel in bed,' zegt Ana vrolijk lachend. Als we erin liggen, kijken we elkaar aan en weten dat onze reis en ons leven na vanavond nooit meer hetzelfde zullen zijn. We hoorden oude verhalen van reizigers die bij families uitgenodigd werden, vaak in een ver en onbekend land. Het leek iets van vroeger, wat tegenwoordig niet meer bestaat, maar zo dicht bij huis ervaren wij dat gastvrijheid niet aan tijd gebonden is. Achter iedere deur schuilt een keukentafel en die wordt onze favoriete plek tijdens de rest van onze reis.

'Van mijn moeder, om jullie te bedanken en voor een klein hapje onderweg.' We hebben al zoveel gekregen dat we dit onmogelijk kunnen aanvaarden, maar Ana drukt de envelop met tien euro op ons hart, 'Neem het alsjeblieft aan.' Op Facebook lezen we die avond een post van Ana met de familiefoto: 'Kerstmis kwam vroeg dit jaar.'

DEEL 1

HOE HET BEGON

NEDERLAND
EN BELGIË

De doofpot

Wanneer ontstond het eerste idee?

Olivier kijkt rond. Hij werkt sinds een half jaar als trainee bij de gemeente Rotterdam en is een jonkie vergeleken met zijn dertig jaar oudere collega's. Voor hem ligt het reflectieverslag van een trainingsdag. Hij ziet alle grijze koppen ijverig op het toetsenbord tikken, af en toe slurpend van hun koffie.

Hij denkt aan zijn collega Ben. Die was amper 63 jaar, twee jaar voor zijn pensioen, toen hij plots overleed. Ben vertelde altijd over zijn plannen als hij met pensioen zou zijn. Hij had zijn dromen opgespaard voor zijn oude dag, maar toen die dag bijna daar was, liet zijn lichaam hem in de steek. Olivier kan die gebeurtenis niet meer loslaten. Wat heb ik eraan om na mijn pensioen te ontdekken wat ik wil? denkt hij.

Hij springt op, pakt zijn spullen en haast zich naar zijn fiets. Hij fietst op hoog tempo door Rotterdam, waar hij de weg op zijn duimpje kent. Iedere dag neemt hij een andere route van zijn werk naar huis, maar vandaag kiest hij de kortste. Zijn hoofd draait overuren. Hij heeft een keuze gemaakt en dat moet hij aan Zoë vertellen. Gehaast propt hij zijn fiets tussen alle omgevallen en verlaten fietsen, zet twee stappen naar de deur, draait de sleutel om en rent met twee treden tegelijk de trappen op.

Zoë zit op de bank met haar laptop op schoot. Ze hoort Olivier de trap op stormen en de sleutel in het slot steken.

'Hé,' zegt ze. Olivier staat in zijn winterjas en natte schoenen uit te hijgen. Zijn haren dampen van de koude buitenlucht en hij heeft een rode blos op zijn wangen. Hij glundert.

'Jij hebt zin in het weekend,' zegt Zoë, die hem een kus wil geven.

'Over vier jaar ga ik op wereldreis. In 2016! Het staat al in mijn agenda,' zegt Olivier terwijl hij zijn schoenen uitdoet.

‘Jij gaat op wereldreis?’ vraagt Zoë en ze laat de kus zitten. Ze wordt overspoeld door irritatie.

‘Samen natuurlijk, als je mee wilt tenminste.’ Een stilte volgt en Oliviers blijdschap verandert in teleurstelling. Hij weet dat Zoë een olympische droom najaagt, maar kan ze niet een beetje enthousiasme opbrengen voor zijn droom? De plannen sluipen de doofpot in en de opgelopen irritaties gaan mee in bed, waar de slaap hen tot zwijgen dwingt.

Toen Olivier Zoë net leerde kennen, nam zij hem mee naar Afrika. Het heeft een vonk in hem doen ontbranden en al sinds Kenia droomt Oliver van een wereldreis.

Olivier groeit op in het noorden van België en is de oudste van drie jongens. Verre reizen staan bij zijn familie nooit hoog op de agenda. Wel wordt hij gemotiveerd om buiten te spelen en boeken te lezen. Er zijn geen computers en Nintendo’s in huis, televisiekijken is gelimiteerd tot een half uur per week en alle kinderen worden naar de scouts gestuurd. Met zijn broers speelt hij uren in de tuin, klimt in de pruimenboom en bouwt hutten in de struiken.

Op vijfjarige leeftijd krijgt Simon, zijn één jaar jongere broer, leukemie. Hij geneest, maar vijf jaar later keert de ziekte terug. Olivier is elf jaar en staat aan het begin van de middelbare school. Hij herinnert zich niet veel van die tijd. Wat wel is blijven hangen is de typische ziekenhuisgeur, die hem nog steeds doet terugdenken aan alle bezoeken aan zijn zieke broer. Hij weet dat Simon een paar keer heel dicht bij de dood kwam, maar herinnert zich vooral de angst van zijn moeder en niet zijn eigen emotie.

Olivier groeit zelfstandig en teruggetrokken op. School gaat hem gemakkelijk af, maar in zijn jeugd wordt hem soms verweten dat het hem aan ambitie ontbreekt. Die ambitie voelt hij nu volop. Hij weet eindelijk wat hij wil. Hij wil op reis. Hij wil ontdekken.

Olivier laat het onderwerp voor wat het is. Hij wil samen met Zoë op wereldreis, maar begrijpt ook dat haar hoofd er nu niet naar staat. Hij wil haar niet in verwarring brengen en offert zijn enthous-

siasme op om haar te ondersteunen in haar doel. 'Je krijgt maar één keer de kans om voor Nederland te spelen. Daar gaan we voor,' zegt hij steeds tegen haar. Maar op de achtergrond spaart Olivier voor zijn grote doel.

Volg de droom

Stoppen we met onze carrière?

Zoë is als kind al gefascineerd door de Olympische Spelen en hunkert ernaar atleet te zijn. Met hetzelfde verlangen droomt ze als kind ook over een wereldreis. Ze weet dan nog niet precies wat ze bedoelt met die term, maar de energie giert door haar lijf als ze foto's ziet van stoere poolreizigers en geharde Mongolen die op hun paard over de steppe draven. Op een dag zal ze avonturier worden.

Zoë groeit op in Breda, in een huis vol liefde en interesse. Iedere schoolvakantie trekt de familie van de eerste tot de laatste dag eropuit. Het is een mix van stedentrips, tentvakanties en groepsreizen, iedere twee jaar buiten de grenzen van Europa. Thuis is zondag 'bosdag' en de drie zussen worden bij ieder sneeuwvlokje uit bed getrommeld, om daarna voldaan te genieten van warme chocolademelk en poffertjes.

Hoewel ze een enthousiast en speels meisje is, gaat het Zoë door haar dyslexie en dyscalculie niet gemakkelijk af op school. Ze werkt hard voor een tien, maar de resultaten vallen altijd tegen. Ze groeit op als een onzeker meisje dat wil bewijzen dat ze het wel kan. Op haar zeventiende reist ze alleen naar Australië om de stress van haar middelbare school achter zich te laten en te bewijzen dat ze op eigen benen kan staan. Een jaar later wil ze naar Kenia. Ze belt Olivier op om mee te gaan; 'als vrienden', is de duidelijke mededeling. Ze ontmoette Olivier drie maanden eerder tijdens een skivakantie in Frankrijk en Kenia wordt de verbindende factor.

Als Olivier zijn plan oppert, is ze stikjaloers, maar ze laat zichzelf niet toe erin te verdwalen. Ze geeft alles voor haar droom als rugbyster van het Nederlands rugbyteam. Zes dagen per week staat ze in Amsterdam en Delft op het trainingsveld. In de avonduren probeert ze haar studie Industrieel Productontwerpen bij te benen. Ze ziet nauwelijks vrienden, mist verjaardagsfeestjes van haar familie en laat Olivier na twee jaar samenwonen achter in Rotterdam als ze geselecteerd wordt voor het eliteteam en naar Amsterdam verhuist.

Het erge, vindt ze, is dat het haar niet lukt om vreugde op te brengen voor zijn plan, terwijl hij haar zo ondersteunt. Ze wil stiekem niets liever dan mee op wereldreis, maar blijft hem verwijten dat de reis ook ná haar rugbycarrière kan. Ze negeert het thema: de enige mogelijkheid om haar doel te behalen. Rugby is nu haar pad.

In 2015 lijdt het rugbyteam een nederlaag. Het presteert onvoldoende op het Europees kampioenschap en verliest de hoogste topsportstatus. Geen salaris meer, trainers ontslagen en wedstrijden van de agenda. Des te meer reden om alles te geven en de status terug te verdienen. Óf een goede reden om te kiezen voor een ander pad? Zoë moet kiezen: stoppen of doorgaan. Haar onderbuik geeft haar het antwoord, maar haar hoofd laat het niet toe. Ze heeft het lef niet om de keuze te maken. Het lef niet om één pad onafgemaakt achter te laten. In haar ogen heeft ze zich nog niet bewezen als atleet. Ze heeft haar droom nog niet behaald.

In haar hoofd wisselt ze wel tien keer tussen wereldreis en rugby. Het is een jaar met honderden tranen, eindeloos hersens pijnigen en vele twijfels. Tientallen lijstjes maakt ze met alle voor- en nadelen, maar uiteindelijk moet ze haar pure gevoel volgen. Dat is de enige juiste weg.

In april 2016 schrijft Olivier zijn ontslagbrief en kondigt zijn vertrek aan. Met die beslissing zet hij Zoë schaaakmat, precies wat ze nodig heeft. De werkelijkheid ligt duidelijker voor haar dan ooit tevoren: een wereldreis en Olivier of een topsportcarrière. Ze stopt als professioneel atleet. Ze kiest voor vrijheid, eigen atletische doelen en avontuur. Een gigantische druk en een jaar stress vallen van

haar schouders. Twijfel verandert in motivatie, onzekerheid in enthousiasme, jaloezie in samenwerking.

Samen kiezen we ervoor om alles op te zeggen en gaan we voor onbepaalde tijd op reis. We zeggen abonnementen, lidmaatschappen en verzekeringen op. Zoë's zus krijgt de oude auto en we verkopen spullen op Marktplaats. Over een paar maanden hebben we geen inkomen en geen huis meer. We gaan voor een ander leven met niets meer dan een paar spullen en een reisverzekering.

Hoewel dat nooit een doel was, voelen we ons opgeruimd en verlost van alle draadjes die ons aan de maatschappij verbinden. Onze wereldreis is geen vlucht, maar een ontdekkingstocht. We voelen energie en nieuwsgierigheid en allesbehalve angst voor de stap in het onbekende. En dat terwijl we nog niet eens weten 'hoe' we gaan reizen. Alles mag, alles kan, als we onze droom maar volgen. De reis is begonnen.

Samen op reis

Waarom gaan we op reis?

Wij zijn elkaars tegenpolen, maar we hebben dezelfde passies. Onze tegenstrijdige karakters maken het ons niet altijd makkelijk, maar daardoor vullen we elkaar mooi aan. Zoë is gevallen voor de intellectuele zekerheid van Olivier. Hij denkt snel, kan alles onthouden, heeft veel algemene kennis, werkt efficiënt en komt alles na. Hij is precies wat Zoë nodig heeft. Aan de andere kant is Olivier afstandelijk. Hij vindt één keer knuffelen per dag genoeg. Zoë loopt over van emoties, terwijl Olivier zijn emoties amper uit. Zoë is extravert en supersociaal, Olivier introvert en terughoudend.

Het zijn de overeenkomsten die onze wereldreis vormgeven. Onze liefde voor avontuur, sport, competitiedrang, leergierigheid en onafhankelijkheid. Later tijdens onze reis krijgen we vaak te horen: 'Hoe hebben jullie elkaar in hemelsnaam gevonden en zover gekregen om samen deze reis te ondernemen?' Maar geen van beiden

kwam met het idee om veertigduizend kilometer rond de aardbol te fietsen, zeilen, skiën, skaten, kanoën en wandelen. Het begon met een leeg vel papier.

Op een zomerse zondag in juni huren we een kano en trekken naar Nationaal Park De Biesbosch. Onze rugzak is gevuld met lege vellen papier. We meren de kano aan bij een kleine steiger en gaan tussen het riet zitten. We nemen ieder een blad papier en schrijven in het midden: 'De wereldreis is voor mij...' Het is de bedoeling dat we apart van elkaar opschrijven wat we van een wereldreis verwachten. Hoe wil ik reizen? Waar wil ik heen? Wat betekent samen reizen voor mij?

Zoë schrijft ijverig woord na woord op papier. Cirkels en pijlen vliegen overal heen. Olivier schrijft geordend met de klok mee en moet af en toe pauzeren om te denken. Zo gaat het altijd. Zoë loopt over van ideeën, Olivier stopt af en toe om na te denken. Als we daarna onze creaties bespreken, zijn er onverwacht veel overeenkomsten.

We willen actief op reis, de routes van de lokale mensen nemen, duurzaam zijn, talen leren, het onbekende ontdekken, fit blijven en reizen zonder verplichtingen. We willen het land, de omgeving en de cultuur voelen, leren, ontdekken en begrijpen. Daar draait het om. We discussiëren volop en zijn het vaak met elkaar eens. Af en toe zegt een van ons: 'Hmm, nee, ik zie dat wel anders.' Zo wil Olivier absoluut niet van hostel naar hostel, terwijl Zoë dat af en toe wel leuk vindt. Meestal steken we elkaar aan en ontstaan er nieuwe ideeën. Het geeft een heerlijk gevoel, we zijn samen aan het dromen.

We bespreken ook onze angsten. Wat doen we als we andere mensen hebben? Wat als blijkt dat we elkaar niet meer leuk vinden? We hebben het er een lange tijd over. Veel mensen zeggen dat een reis een relatie maakt of breekt. We gaan van het ene uiterste, elkaar bijna niet zien, naar vierentwintig uur per dag samen zijn. We besluiten dat zo'n *make or break* juist mooi is. Als het niet werkt, dan zijn we niet voor elkaar gemaakt.

Aan het einde van de dag peddelen we tevreden terug. We hebben een paar duidelijke antwoorden, maar vooral heel veel ideeën. De fiets, een lange wandeling en de kano staan als een van de vele ballonnetjes op ons papier. We zijn gefascineerd door mensen met volgepakte fietsen, maar Zoë gelooft niet dat ze daarvoor gemaakt is. Ze houdt helemaal niet van fietsen als sport. 'Iedere dag fietsen over eindeloos lange wegen, wat hebben we elkaar na een tijdje nog te vertellen? Verschrikkelijk,' zegt ze.

Amper een week later zegt Zoë vanuit het niets: 'Wil je nog steeds met de fiets op reis? We zouden op de fiets vanaf hier kunnen vertrekken?'

Duizend vuurpijlen ontploffen in Oliviers buik. Zijn ogen fonkelen van blijdschap.

'Rustig maar,' zegt Zoë, 'Misschien ben ik het na vijfhonderd kilometer helemaal zat, maar we kunnen het proberen. En als we het halen, wil ik dat jij meezeilt over de Atlantische Oceaan. Deal?'

Op ons papier schreven we de wens: 'Actief blijven tijdens de reis', maar we hebben onszelf nooit atletische doelen opgelegd. We hebben ze niet eens bedacht. Integendeel, we gaan iets proberen wat we nooit eerder hebben gedaan en we weten niet hoe het zich ontwikkelt. We hebben de reis samen ontworpen en haar de ruimte gegeven om zich te laten ontwerpen. Het is misschien wel onze gouden sleutel. We hebben elkaar niet toevallig gevonden, maar samen onze droom uitgevonden.

EEN INSPIREREND VERHAAL OVER AVONTUUR, LIEFDE EN DOORZETTINGSVERMOGEN

In *Op eigen kracht* gaan Zoë Agasi en Olivier Van Herck een onwaarschijnlijk avontuur tegemoet.

Wat begint met een simpele afspraak – als ik naar Spanje fiets, zeil jij dan mee over de Atlantische Oceaan? – mondt uit in een buitengewone reis met onverwachte gebeurtenissen en bijzondere ontmoetingen. De Nederlandse Zoë en de Vlaamse Olivier reizen vier jaar lang op eigen kracht de wereld rond – per fiets, kano, zeilboot, op ski's, skates en te voet. Zonder ervaring, zonder eindbestemming en zonder tijdslimiet. Vol hoogte- en dieptepunten.

Op eigen kracht is een levenslustig verhaal over de comfort-zone verlaten op weg naar het onbekende. De beloning is een nieuwe blik op de wereld, een wereld vol liefde en aardige mensen. Een verhaal om bij weg te dromen, maar ook vol praktische tips om je eigen droom waar te maken.

**Zoë Agasi en Olivier
Van Herck zijn fulltime
avonturiers en ambassa-
deurs van het buitenleven.
Op hun platform weleaf.nl
delen ze alles over hun
reizen. Eerder verscheen
hun boek *Wildkamperen*.**

**'Op eigen kracht is niet alleen
een boek over avontuurlijk
reizen, maar ook over de kracht
van natuur en avontuur,
creativiteit en gedrevenheid,
liefde en authenticiteit. Zoë en
Olivier zijn wat ze schrijven.
Dat is hun grote kracht.'**

— ANNEMIE STRUYF,
JOURNALIST, AUTEUR EN TV-MAKER

9 789043 938556

www.kosmosuitgevers.nl

NUR 500
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

**KOS
MOS**

 **NATIONAL
GEOGRAPHIC**